

รายงานผลการจัดการความรู้ ปี ๒๕๖๒ ระดับส่วนงาน

ผลงานด้านที่ ๑ ด้านการเรียนการสอน

ชื่อผลงาน : กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ (RBL) โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

กรณีการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีในรายวิชาการศึกษาศาสตร์ทางรัฐศาสตร์และทางรัฐประศาสนศาสตร์
วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดน่าน

ผศ.ดร.วรปรัชญ์ คำพงษ์

อาจารย์รัชพล ยรรยงค์

๑. แนวความคิด

กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้หรือข้อค้นพบใหม่ เป็นการพัฒนาผู้เรียนมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ในหมวด ๔ มาตรา ๒๔ (๕) มีใจความสำคัญว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้”

วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นหน่วยงานจัดการศึกษาสังกัด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีนโยบายและพันธกิจในการผลิตบัณฑิต ส่งเสริมให้พระภิกษุ สามเณร บุคลากรภาครัฐ และประชาชนทั่วไป ได้เข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มีพันธกิจหลัก คือ ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และการการวิจัยและค้นคว้า เพื่อสร้างองค์ความรู้ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาองค์ความรู้ในพระไตรปิฎก โดยวิธีสหวิทยาการ แล้วนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหา ศีลธรรม และจริยธรรมของสังคม รวมทั้งพัฒนาคุณภาพงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนา โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้นิสิตได้เรียนรู้และปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองอย่างมีระบบ โดยมีหลักการว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ และพัฒนาความสามารถได้ตามธรรมชาติ เติบโตตามศักยภาพของตนเอง รวมทั้งสนับสนุนให้มีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคม เรียนรู้จากหลายๆ สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

จากหลักการและแนวคิดดังกล่าว รายวิชาการศึกษาศาสตร์ทางรัฐศาสตร์และทางรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ จึงได้พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อประโยชน์สูงสุดแก่นิสิต ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้วิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning หรือ RBL) โดยมุ่งเน้นการศึกษา ควบคู่ไปกับการทำวิจัย โดยเริ่มต้นในทุกระดับชั้น ให้นิสิตมีทักษะกระบวนการค้นคว้า คิดวิเคราะห์และบูรณาการเนื้อหาความรู้ผ่านกระบวนการวิจัย

๒. วัตถุประสงค์/เป้าหมาย :

๑. เพื่อให้ นิสิตได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการวิจัย
๒. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน สามารถนำเสนอเป็นองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี

ลำดับ	ขั้นตอน	ความถี่	ผู้รับผิดชอบ	หลักฐาน/ ข้อมูลอ้างอิง
๑	สำรวจสภาพปัจจุบัน วิเคราะห์ ประเมินศักยภาพของ ของนิสิต ปัญหาข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งประเมินการ มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	๒ ครั้ง	-อาจารย์ผู้สอน -อาจารย์ที่ปรึกษา -กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ -ศูนย์วิจัยพุทธศาสตร์น่าน	-รายงานการ ประชุมอาจารย์ ประจำหลักสูตร
๒	นำข้อมูลที่ไดมากำหนดเป้าหมาย และแนวทางที่จะใช้ เป็นรูปแบบกระบวนการที่จะทำให้เกิดกระบวนการ เรียนรู้วิจัยของนิสิต	๒ ครั้ง	หลักสูตร	-รายงานการ ประชุมอาจารย์ ประจำหลักสูตร
๓	พิจารณามอบหมาย รายวิชาให้อาจารย์ผู้สอน	๑ ครั้ง	-หลักสูตร	-รายงานการ ประชุมอาจารย์ ประจำหลักสูตร
๔	ออกแบบการสอนและ เสนอ มคอ.3	ก่อนเปิด ภาคเรียน ๑ สัปดาห์	-อาจารย์ผู้สอน	-มคอ.๓
๕	จัดการเรียนการสอนแบบ (RBL) <div style="border: 1px dashed black; padding: 5px; margin: 5px;"> <p>แนะนำเทคนิคการศึกษา</p> <p>เรียนรู้วิจัยเบื้องต้น</p> <p>ศึกษาระเบียบวิธีวิจัย</p> <p>กำหนดประเด็นปัญหา/หัวข้อ</p> <p>ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ออกแบบการวิจัย/เสนอโครงร่างวิจัย</p> <p>สอบโครงร่างวิจัย (สอบวัดผลกลางภาค)</p> <p>ดำเนินการวิจัย/ลงพื้นที่/วิเคราะห์/สรุป</p> <p>สอบจบวิจัย (สอบวัดผลปลายภาค)</p> <p>รายงานการวิจัย</p> <p>การเผยแพร่/การนำไปใช้ประโยชน์</p> </div>	๑๕ สัปดาห์	-อาจารย์ผู้สอน -อาจารย์ที่ปรึกษา -กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ -ศูนย์วิจัยพุทธศาสตร์น่าน	-รายงานการวิจัย การศึกษาอิสระฯ -รายชื่อกรรมการ ผู้ทรงคุณสอบ โครงร่างและสอบ จบวิจัยการศึกษา อิสระฯ -รายงานการ ประชุมวิชาการ ระดับชาติ -ภาพกิจกรรมการ เรียนการสอน
๖	รายงานผลการผลศึกษา(มคอ.5)	หลังสอบ ๒ สัปดาห์	-อาจารย์ผู้สอน	-มคอ.๕

๔. การวางแผนการจัดการความรู้ (แผนปฏิบัติการ)

รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	เดือน													
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒		
๑. ขออนุมัติโครงการฯ	เลขานุการ KM	*													
๒. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน	เลขานุการ KM	*													
๓. ประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการ	คณะกรรมการ	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
๔. ดำเนินงานตามแผน	เลขานุการ KM						*	*	*	*	*				
๕. สร้างองค์ความรู้	คณะกรรมการ						*	*	*	*	*	*	*	*	*
๖. สรุปผลการดำเนินงาน	เลขานุการ KM											*	*	*	*
๗. นำผลการวิเคราะห์มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางพัฒนาในการดำเนินงานครั้งต่อไป	คณะกรรมการ													*	*

๕. ข้อกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อความรู้

พันธกิจ/ ยุทธศาสตร์/ กระบวนการ	องค์ความรู้	ความสำคัญขององค์ความรู้ (๑-๕)					คะแนนรวม
		ความถี่ของการใช้	มีผลต่อค่าใช้จ่ายหรือกำไร	ทรัพยากร	สนับสนุนวิสัยทัศน์/พันธกิจ	ความวิกฤติความรู้	
พัฒนาองค์กรหรือหน่วยงาน	กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ (RBL) โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	๕ (๑๒ ครั้ง/ปี)	๕ (๑๐บาท*N) N=จำนวนกลุ่มเป้าหมาย	๕ (๑๒ ครั้ง/ปี)	๕ การผลิตบัณฑิตและวิจัย ค้นคว้า	๓ มีผลงานที่เป็นรูปธรรม และการนำไปใช้ประโยชน์	๒๓

๖. ข้อกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อความรู้

หัวข้อที่คัดเลือก Knowledge Topics	แหล่งความรู้ Knowledge Sources	ผู้ใช้งาน Knowledge User
กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ (RBL) โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	- ศูนย์วิจัยพุทธศาสตร์ - ห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ - วัดและชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดน่าน	- นิสิตวิทยาลัยสงฆ์นครน่านฯ - คณาจารย์วิทยาลัยสงฆ์นครน่านฯ

๗. การสร้าง แบ่งปัน จัดเก็บความรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้

๑. การยกระดับศักยภาพการเรียนรู้ของนิสิตด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ RBL โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

- ๑) สร้างผลงานวิจัยที่เป็นรูปธรรม
- ๒) สร้างองค์ความรู้
- ๓) นำผลงานไปสู่การใช้ประโยชน์

๒. สร้างเครือข่ายขยายผลการเรียนรู้

- ๑) วิทยาลัยสงฆ์นครน่านฯ
- ๒) สถาบันการศึกษาในจังหวัดน่าน
- ๓) วัดและชุมชนต่างๆ ในจังหวัดน่าน
- ๔) หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

๘. แบบปฏิบัติ Practices และ Lessons Learned ที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing)

องค์ความรู้

- ๑) โครงสร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ RBL โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
- ๒) กระบวนการในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนิสิต
- ๓) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ (RBL) โดยใช้วิจัยเป็นฐานของคณาจารย์

๙. ผลลัพธ์ หรือประโยชน์จากการจัดการเรียนการสอนแบบ (RBL) โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

๑. ด้านผู้เรียน (นิสิต)

๒. ด้านอาจารย์และสถาบันการศึกษา

๑๐. ความโดดเด่นในการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ (RBL) โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

๑. การจัดโครงสร้างการศึกษาในภาพรวมมีความโดดเด่นและชัดเจนเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานตั้งแต่ปี ๑ จนจบการการศึกษา

๒. นิสิตมีส่วนร่วมในการกระบวนการเรียนการสอน เกิดการเรียนรู้จากสภาพจริงผ่านกระบวนการวิจัย มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาและเพื่อนร่วมงาน

๓. นิสิตเกิดทักษะการเรียนรู้ผ่านกระบวนการวิจัย ประกอบด้วย การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง, การทำงานเป็นทีม, การรวบรวมความรู้ที่เรียนมาทั้งหมดประมวลเป็นชิ้นงาน และนิสิตมีทักษะและความสามารถพิเศษ

๔. กระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการวัดผลโดยการสอบโครงร่างและสอบจบวิจัยฯ ผ่านศูนย์วิจัยพุทธศาสตร์น่าน การวิพากษ์โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในและนอกสถาบัน เป็นการเสริมสร้างมาตรฐานหลักสูตร

๕. คณาจารย์วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ (RBL) โดยใช้วิจัยเป็นฐาน